

Aan de gemeenteraad

Op 4 november 2024 stelden M.S. Abrahamse (VVD), M.Y. Morkoç (GroenLinks), E. Rehim Zadeh (DENK) en I. van Wifferen (D66) ons schriftelijke vragen over Netcongestie op Zuid.

Inleidend wordt gesteld:

Stedin heeft in Rotterdam-Zuid netcongestie afgekondigd, blijkt uit een brief die op 4 november is gestuurd aan de gemeenteraad. Dit heeft grote impact voor de stad. In de haven hebben we de afgelopen maanden al gezien wat de impact hiervan kan zijn en welke gevolgen dit met zich meebrengt. Op Zuid zien we in ieder geval grote risico's voor de diverse bouwprojecten aldaar.

D66 Rotterdam en de Rotterdamse VVD maken zich grote zorgen over deze net afgekondigde netcongestie en de gevolgen hiervan. Niet voor niets heeft de Rotterdamse gemeenteraad een motie aangenomen om de netcongestie als crisis te bestempelen, want de impact op Rotterdam en haar ambities is enorm.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording, waarbij we niet alleen de netcongestiemelding van Stedin van 4 november 2024, maar ook de congestiemelding van Tennet van 5 december 2024 betrekken:

Vraag 1:

Kunt u een analyse geven van de impact die de netcongestie heeft op Zuid?

Antwoord:

In december is uw raad geïnformeerd over de eerste inzichten van de analyse die op Rotterdam-Zuid gestart was n.a.v. de congestiemelding van Stedin voor delen van Rotterdam-Zuid op 5 november 2024 (24bb009087). Afgelopen periode is aanvullende hierop gewerkt aan een netcongestiescan voor heel Rotterdam. Hierin staan de gevolgen per thema en prioritair gebied toegelicht, in geval er geen beheersmaatregelen genomen worden. Zie Netcongestiescan Rotterdam (25bb002158).

Vraag 2:

Kunt u toelichten welke bestemmingsplannen en bouwprojecten hierdoor geraakt worden?

Antwoord:

Zie Netcongestiescan Rotterdam (25bb002158) voor inzicht in ontwikkelingen die door netcongestie geraakt worden. Dit is slechts een eerste verkenning en een momentopname. De exacte vervolgstappen worden nu op basis van de Netcongestiescan breed in de gemeentelijke organisatie geïdentificeerd en verder uitgewerkt. Door acties van bedrijven, gemeente en netbeheerders kan de impact op (bouw)projecten en gebiedsontwikkelingen verlaagd worden en kunnen ontwikkelingen die nu onzeker zijn of vertragen mogelijk alsnog voor de geplande datum doorgang vinden. Om de vertraging van zo veel mogelijk projecten en gebiedsontwikkelingen te beperken, is een goede samenwerking tussen partijen cruciaal.

Vraag 3:

Kunt u uiteenzetten welke bedrijven geraakt worden door de netcongestie op Zuid?

Antwoord:

Zie Netcongestiescan Rotterdam (25bb002158) voor inzicht in ontwikkelingen die door netcongestie geraakt worden, en specifiek paragraaf 2.3 voor Economie. Bedrijven hebben vaak grootverbruikaansluitingen (groter dan 3x80 ampère) nodig. Deze verzoeken komen op een wachtlijst. Ook uitbreiding van bestaande contracten voor grootverbruikaansluitingen komen op de wachtlijst. Als sprake is van een gemengde ontwikkeling met woningbouw, komt de aanvraag voor een grootverbruikaansluiting voor het bedrijfsonderdeel op de wachtlijst.

Partijen die vóór de congestieafkondiging een aanvraag bij Stedin hebben ingediend voor (extra) transportvermogen, en daarvoor een offerte hebben ontvangen, krijgen dit toegekend als zij dit binnen de geldigheidstermijn geaccepteerd hebben.

Vraag 4:

Kunt u omschrijven welke andere voorzieningen, zoals scholen, hierdoor geraakt kunnen worden?

Antwoord:

Zie Netcongestiescan Rotterdam (25bb002158) voor inzicht in ontwikkelingen die door netcongestie geraakt worden, en specifiek paragraaf 2.2 voor maatschappelijke voorzieningen. Maatschappelijke voorzieningen komen – wanneer zij een grootverbruikaansluiting nodig hebben of de bestaande aansluiting willen uitbreiden – op de wachtlijst.

Een aantal categorieën heeft maatschappelijke prioriteit. Dit is door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) bepaald. Het gaat om de volgende categorieën:

1. Congestieverzachtters zoals batterijsystemen die zorgen voor meer ruimte op het net (categorie 1)
2. Veiligheidsdiensten zoals defensie, politie en acute gezondheidszorg (categorie 2)
3. Basisbehoeften zoals onderwijs, drinkwater, elektriciteit/ warmte/ gasnetten (categorie 3).

Projecten moeten zich apart aanmelden bij Stedin om maatschappelijke prioriteit te krijgen. Op 11 maart 2025 oordeelde het College van Beroep voor het bedrijfsleven dat het prioriteringskader van ACM niet zorgvuldig genoeg opgesteld en onderbouwd is. Het huidige geldende kader is tot 1 januari 2026 van kracht. Het is mogelijk dat het kader inhoudelijk wijzigt na 1 januari 2026. Het college volgt de ontwikkelingen op dit dossier.

Vraag 5:

Is het college voornemens om dit probleem nogmaals aan te kaarten bij het Rijk en daarbij aan te dringen op de urgentie om dit probleem zo snel mogelijk op te lossen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het college onderschrijft de urgentie van netcongestieproblematiek in Rotterdam en de noodzaak om samen met het Rijk zo snel mogelijk naar oplossingen over te gaan. Netcongestie is géén Rotterdams probleem – nagenoeg heel Nederland heeft hier op dit moment mee te maken.

In december 2024 heeft een gesprek plaatsgevonden met Minister Hermans, Minister Keijzer en relevante G4-wethouders waar nadrukkelijk ingegaan is op congestieproblematiek. Daarnaast heeft in Rotterdam ook een gesprek plaatsgevonden tussen Burgemeester Schouten, Wethouder Simons, Minister Hermans en de Programmadirecteur Netcongestie van het Rijk. Dit is opgevolgd door een tweede gesprek tussen Wethouder Zeegers en Programmadirecteur Netcongestie op 11 maart 2025. Op 11 februari 2025 heeft Wethouder Zeegers ook een brief gestuurd naar Kamerleden ter voorbereiding op het debat over netcongestie. In deze brief roept Wethouder Zeegers onder andere op tot meer regel- en experimenteeruimte voor oplossingen voor netcongestie.

In de komende periode zet het college deze gesprekken voort. Daarbij zoekt Rotterdam nadrukkelijk de samenwerking op met G4-gemeenten/VNG en wordt ook de link gelegd met andere opgaven zoals de warmtetransitie. Door de Netcongestiescan Rotterdam (25bb002158) is een beter beeld ontstaan van de exacte impact op Rotterdam. Deze cijfers kunnen goed ingezet worden in gesprekken met het Rijk om de boodschap kracht bij te zetten.

Vraag 6:

Met welke oplossingen is het college op dit moment bezig om de impact op Zuid te minimaliseren?

Antwoord:

In het kader van de Rotterdamse Aanpak Netcongestie, vastgesteld op 25 juni 2024 (24bb004443), wordt al sinds zomer 2024 in gezamenlijkheid met partners als het Havenbedrijf en netbeheerders, aan korte en lange termijn oplossingen gewerkt die netcongestie kunnen verminderen en/of in de toekomst voorkomen.

De congestiemeldingen van Stedin op 5 november 2024 en van TenneT op 5 december 2024 hebben ertoe geleid dat een aantal nieuwe acties zijn toegevoegd aan de aanpak. Deze nieuwe activiteiten zijn opgenomen in de Voortgangsrapportage van de Rotterdamse Aanpak Netcongestie (25bb002160).

Naast de activiteiten van de Rotterdamse Aanpak Netcongestie, worden de volgende acties in het kader van de Netcongestiescan opgepakt op de zeer korte termijn:

- Financiële consequenties van de vertragingen bij zowel projecten als gebiedsontwikkelingen verder uitwerken. Daarmee kan de impact op de financiële stromen van de gemeente beter inzichtelijk gemaakt worden. De uitkomsten kunnen daarnaast als input dienen voor de lobby richting het Rijk.
- Gemeente Rotterdam gaat met netbeheerders om tafel over de gebiedsontwikkelingen en projecten die al gestart zijn of op korte termijn starten of die in 2025 opgeleverd worden. Er moet met spoed gezocht worden naar (maatwerk)oplossingen voor de projecten die acuut in de problemen komen en niet pas wanneer het congestiemanagementonderzoek van de netbeheerders af is in december 2025. Ook voor middellange termijn projecten gaat de gemeente in samenwerking met Stedin aan de slag met het uitwerken van oplossingsrichtingen op project en/of gebiedsniveau.
- Daarbij moeten afspraken gemaakt worden met netbeheerders over hoe de capaciteit (menskracht) die nodig is om de vraag naar maatwerkoplossingen op te vangen, ingeregeld kan worden. Met als doel tempo te houden en actief mee te denken hoe ontwikkelingen zo min mogelijk vertraagd worden.

Vraag 7:

Hoe voorkomen we in de toekomst dat gebieden die als wit zijn aangemerkt qua netcongestie ineens naar oranje schieten? Zijn we als gemeente genoeg bewust dat andere gebieden mogelijk straks dezelfde problemen ervaren?

Antwoord:

Sinds 5 december 2024 geldt dat de gehele gemeente Rotterdam inclusief het havengebied en de kleine kernen congestiegebied is, vanwege congestie op het hoogspanningsnet van TenneT. Alle onderliggende gebieden ervaren daarom een stop op nieuwe grootverbruikaansluitingen totdat het net is uitgebreid, naar verwachting in de periode tussen 2032-2035. Eind dit jaar zal TenneT de resultaten van haar congestiemanagementonderzoek publiceren. Uit deze resultaten moet blijken of er flexibel vermogen beschikbaar is in Rotterdam om ontwikkelingen die op de wachtlijst staan zijn alsnog te kunnen aansluiten.

Gemeente Rotterdam is zich bewust van de grote impact van netcongestie op onze gemeentelijke ontwikkelingen en ambities, zoals beschreven in de Netcongestiescan Rotterdam (25bb002158). Ondanks dat we niet langer gebieden in Rotterdam hebben zonder congestieproblemen zet Gemeente Rotterdam haar schouders eronder om samen met netbeheerders en partijen in de stad méér mogelijk te maken binnen bestaande capaciteit, door toepassing van slimme innovaties. De acties hierop worden omschreven in de Rotterdamse Aanpak Netcongestie (24bb004442). Dit is géén statisch document en zal continue op basis van de meest recente ontwikkelingen aangepast en uitgebreid worden. Hierover rapporteert het college halfjaarlijks aan de raad.

Voorts wordt gesteld:

De gemeente Rotterdam is aandeelhouder van Stedin. Gelijktijdig is bekend dat er diverse gemeenten zijn binnen het verzorgingsgebied van Stedin die weigeren om te investeren in Stedin. Hiermee ontstaat de situatie dat Rotterdam meebetaalt aan het oplossen van de congestie in andere gebieden, terwijl deze gemeenten niet bijdragen aan het oplossen van de problematiek in Rotterdam.

Vraag 8:

Kunt u een stand van zaken geven, vanuit de rol als aandeelhouder, omtrent de weigerende gemeenten en de acties die hierop genomen worden door Stedin?

Antwoord:

Zowel Stedin als de huidige aandeelhouders vinden het belangrijk dat de aandeelhoudersgroep zich proportioneel verhoudt tot de activiteiten van Stedin in het verzorgingsgebied. Op dit moment is er geen behoefte aan nieuw kapitaal. Het is denkbaar dat in de toekomst nieuw kapitaal nodig is, om de verbouwing van het energiesysteem te financieren. Stedin houdt daarom contact met de overheden in haar verzorgingsgebied om hen hierbij betrokken te houden. Als de kapitaalbehoefte namelijk actueel wordt zal in eerste instantie naar nog niet-(proportioneel) aandeelhoudende overheden gekeken worden om bij te dragen.

De activiteiten van Stedin worden door toezichthouder ACM streng gereguleerd. Dit betekent onder meer dat Stedin geen onderscheid mag maken in het prioriteren van investeringen ten behoeve van aandeelhouders enerzijds en niet-(proportionele) aandeelhouders anderzijds.

Stedin heeft echter ook activiteiten in het niet-gereguleerde domein. Het betreft onder meer de ontwikkeling van warmtenetten. In de ondernemingsstrategie is opgenomen dat voor de investeringen in het niet-gereguleerde domein ten behoeve van de energievoorziening op het grondgebied van niet-(proportioneel) aandeelhouders commitment gevraagd wordt. Dit kan o.a. door het afgeven van een garantie of door het inbrengen van kapitaal in een mogelijke toekomstige kapitaalbehoefte van een betreffend project of Stedin groep.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten